

Steyramálið og 14. september

HVÍ TAGDI 14. SEPT.?

14. september!

Hví fara við rongum tíðindum um okkara stöðu til steyramálið og lögmannin Kristian Djurhuus

Vit kundu, um pláss var til tess, tik-ið uppáttur okkara hvössu undirtöku við, at málið, skuldsetingar 14. sept. máttu prófórst ella avsannast.

Vit hövdu tá ikki atstøður at koma til aðrar keldur í málinum enn at spyrja javnaðarmannin í búnaðarráðnum, um ráðið hevði haft nakað við tað at gera. Og J. P. Davidsen skrivaði tá beinanvegin við egnari undirskrift, at hann visti einki um steyrasölu, og at búnaðarráðið hevði honum vitandi aldri haft við nakað steyratilboð at gera.

Sum landið tá lá, kundu vit einki meiri gera.

Men vit eins og alt Føroya fólk sótu og biðaðu eftir, at 14. september, sum fýðiliga var komin til kunnleika um »steyramanóvrina« frá fyrstahanda keldum, fór at leggja kortini, hina endiliga prófórsölu, á borið, serliga tá ið tað hevði sín partamann D. P. Danielsen, sakfórra sitandi á staðnum, har ið alt hendi — var hann informarin??

Hvat hendi?

14. september tagdi knappliga.

Hví???

Ein av monnum, ið segði seg at vita alt frá Bretum, Dánial Nielsen, og sum var rúkandi óður um steyrabandil son Kristjans Djurhuusar og Meinerts Lamhauges varð seinri gjørdur til riddara av danabrók og nevndarlimur Sjóvinnubankans — og nú er hann kanska ein hövudsverjari lögmannsins.

Krossur hevur við L. Zachariassen ella øðrum hövudsmanni upplýst, at javnaðarmenn vildu ikki gera stjórn saman við Kristiani Djurhuusi, so leingi hann ikki hevði fylgt A. Samuelssens boðum at reinsa seg móti 14. spt. í steyramálinum — at sambandið móti lögmanninum, hava javnaðarmenn einki við at gera!

Hví dylir 14. sept. hesa stöðu javnaðarmanna?

Hví tekur 14. sept. heldur ikki undir við Sosialinum at krevja klárleika í hesum máli heldur enn at leypa á okkum.

HVI TAGDI 14. SEPTEMBER?

5 prosentarnir gera um seg

Maður úr Klakksvík, ið hósdagin var staddur her í Havn greiður okkum frá óhugnaligum viðurskiftum har í bygðini. Fyri mánað síðani góvu mena Kjölbro adressumanni, ið hevði verið mong ár í felagsins tænastu »sekkir«. (Um hetta hövdu vit tá frágreiðing her í blaðnum, og loypiti tað óði í tey bæði fólkaflokksblöðini Norðl. og Dagbl.). Og lesið niðanfyrir um kúgan kapitalistanna, ið heldur á fram.

Seinastu sunnunátt vórðu fleiri menn í Klakksvík ringdir upp av manni (ella monnum), sum í mongum förum uppgóvu falskt navn. »Klokkearnir«, ið viðkomandi nú vera nevndir millum manna, hóttaðu bæði við einum og øðrum.

Adressumenn fingi ákoyringina.

Millum teir, ið uppringdir vóru, vóru mætir menn sum Fischer Heinesen, Viggo Joensen, J. C. Isaksen, og sjálvur Halvorsen lækni, og vórðu hesir sum omanfyrir nevnt hóttaðir bæði við einum og øðrum.

Pakka niður og far til Danmarkar.

Soleiðis var Halvorsen biðin um at gera seg kláran til niðurferð, ella skuldi ilt henda, og ikki skuldi hann vænta sær gótufríð í framtíðini, ei heldur mátti hann ganga úti aftaná myrkurskomu um kvöldarnar.

Hon svímaði.

Maður ringdi til konu Jens Sofus

Isaksen keypmann, segði seg vera Halvorsen, og segði við hana, at maður hennara, ið sama dag hevði søkt lækna var álvarsliga sjúkur. Konan var var sjálvandi dátt við at hoyra slík ófrættutíðindi á nátt, hon steinsvímaði. Maður hennara tók tá telefonina, og fekk hana beinan vegin snevnilin av, at ringjarin ikki var Halvorsen, men høgri hond Ewald Kjölbro, Petur Juul Samuelssen, kendur sum ein hin ídnasti 5 prosentarin. At sjálvur Ewald Kjölbro »stóð aftanfyrir« kom sjónliga fram, tá hana sjálvur tók telefonhornið aftaná P. J. S.

Hetta kann ikki ganga longur.

Her standa kapitalistarnir, 5 prosentarnir avdúkaðir. Hóttu konur og gamlar mena á nátt, ið hava stríðst heilt ár fyri at fáa gjøgnumfórt eitt fólkaynski, men man tað fara at nytta, nei og aftur nei. Slíkt herviligt óskil má fáa ein bráðan enda, og vóna vit at lögreglan, sum sigst at hava fingið málið í hendur, nú ger nakað, so fólk kann fáa frið inni hjá sær sjálvum. Sum nú er er vandamikilið at hava telefon í Klakksvík; serliga tá stórmenninir hava veitslu.

Lögtingið

I gjár vóru til fyrstu viðgerð: Umsókn Kollfríðinga um bann móti at nýta hummaratrol inni á firðunum og málið um at lækka gjaldið av sildavrakning.

Til
FØROYA LØGTINGS,
Tórshavn

Sárt hevur tað verið fyri Føroyingar at uppliva, at fremmandir hava sópáð grunnarnar hjá okkum, so tað nú næstan ikki grælir í okkara útróðri, ið einaferð var stinnasti inntøkustuðul landsins.

Fiskimenn kring landið hava kraft strangari sjóverju, tí heldur ikki trýmilamarkið fekk frið fyri fremmandum. Men allir eru greiðir yvir, at einans bótan av sjóverjuni verður ikki at fáa útróðurin aftur á fótur. Tað er tí eitt samfelt krav fiskimanna, at sjómarkið verður víðkað — í hvussu er ikki minni enn í Noregi og Íslandi.

Tað er fatiliga, at lögtingsmenn hava viljað verið varir við at ovspent boðan móti t. d. Bretum, men heldur viljað fingið broyting í friði og góðum náðum, tí ilt er vinir at missa.

Men nú stendur beinleiðis um lívið hjá okkara útróðrarmonnum. Hjá

teimum er annaðhvørt at gevast á hondum ella mennast aftur við at fáa sjómarkið flutt.

Íslenskum útróðri vóru somu kostir.

Teir sögdu sjómarkasáttmálan við Bretar og aðrar upp, og so, tá ið uppsagnafreitsin var úti, fluttu teir sjómarkið.

Síðani fingi teir bót í hjall. Útróðurin tykist nú at vera bjargaður teimum — so er í hvussu er søgn úr Íslandi.

Okkum tykist, at vit sleppa ikki undan at gera sama sum Íslendingar. Vit loyva okkum tí við hesum at taka undir við kravinum um at royna at fáa sjómarkið víðkað eins og hjá Íslendingum og skorða á landsstýrið og lögtingið at bera fram uppskot um at siga sjómarkasáttmálan (trímilamarkið) upp so lögtingið, tá ið uppsagnarfrestin er farin, kann taka endiliga stöðu til sjómarkið.

Á Føroya lögtingi, tann 6.10.1953.

FØROYA JAVNAÐARFLOKKUR
f. v. P. M. Dam.

P.F. FØROYA BANKI

(Stovnaður 1906)

Høvuðsskrivstova:
TÓRSHAVN
Tlf. 1350

Suðuroyar deild..
TRONGISVAGI
Tlf. 32

Renta av innskoti við uppsøgn uppá 3 mánaðar 4 % p. a.
Renta av bankalók 3 1/2 % p. a.

Bankin er opin 10—12 og 14—16 — Leygardag 10—14
Suðuroyar deild opin kl. 10—12 og 13—15.
Leygardag - - 10—12 og 13—14.

TRYGGINGARSAMBANDIÐ
FØROYAR

Føroya Kriggstrygging. telf. 1086
Føroya Brunatrygging. telf. 1089

Føroya Sjóvátrygging. telf. 1086
Føroya Vanlukkutrygging telf. 1721

Vit tryggja:

Bátar - skip - vøru - hús - innbúgv - ferðagóðs
bilar o. a.

Føroyingar eiga at tryggja
í landsins egnu trygging -

Føroya Bjór

ØL- og MINERALVATNSVIRKI

Máltráð 4

FØROYA PILSNAR
EKTA MALTÖL

Citrón sodavatn
Appelsin limonada
Hindber limonada
Jordber limonada
Vanillie limonada
Appolinaris

EINAR WAAG, Klakksvík

FÆRÖSK MARGARINE

VITA No 1

VITAMINISERET

FÆRÖSKT PRODUKT

FINN PRODUKT